

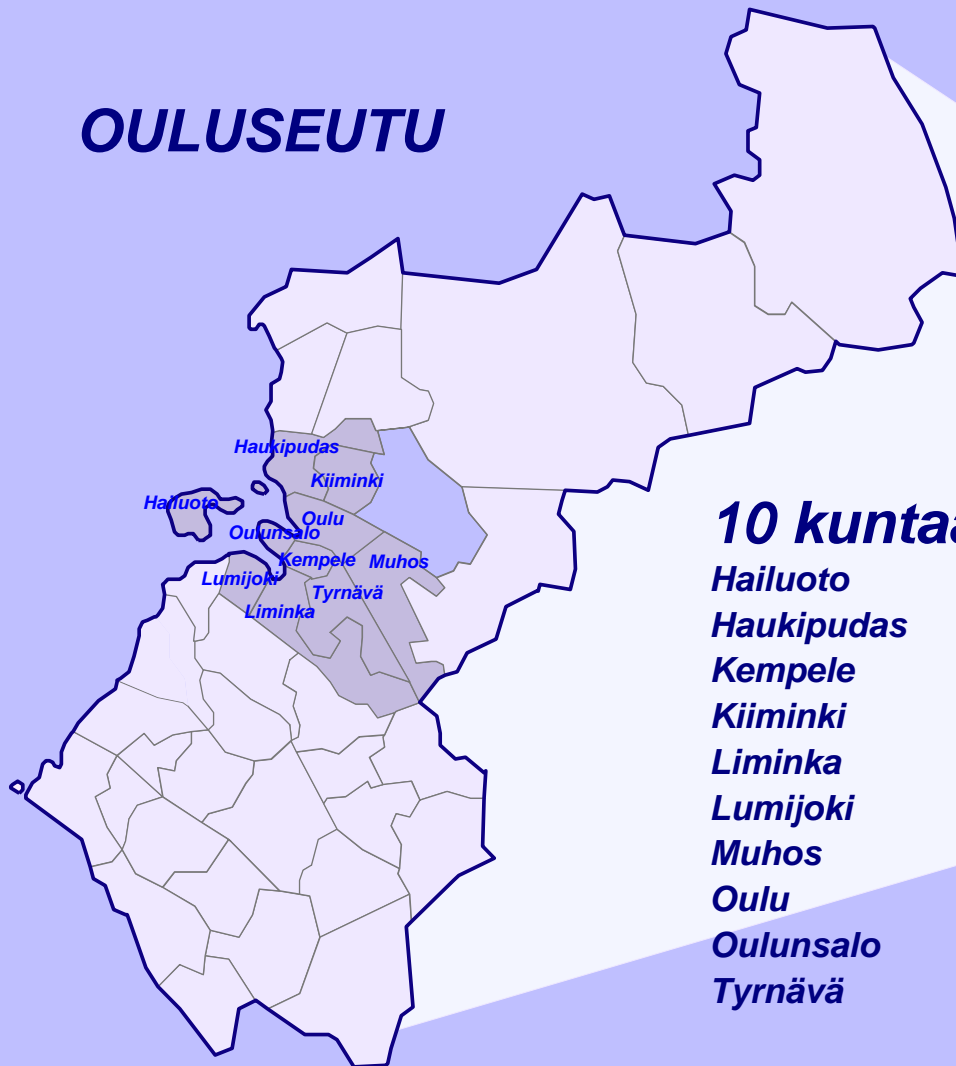
Sähköinen lähete-palautte saumattoman palveluketjun toteutuksessa

'Vaikeuksien kautta voittoon'

Kokemuksia Saumaton hoitoketju
hankkeessa PPSHP:ssä

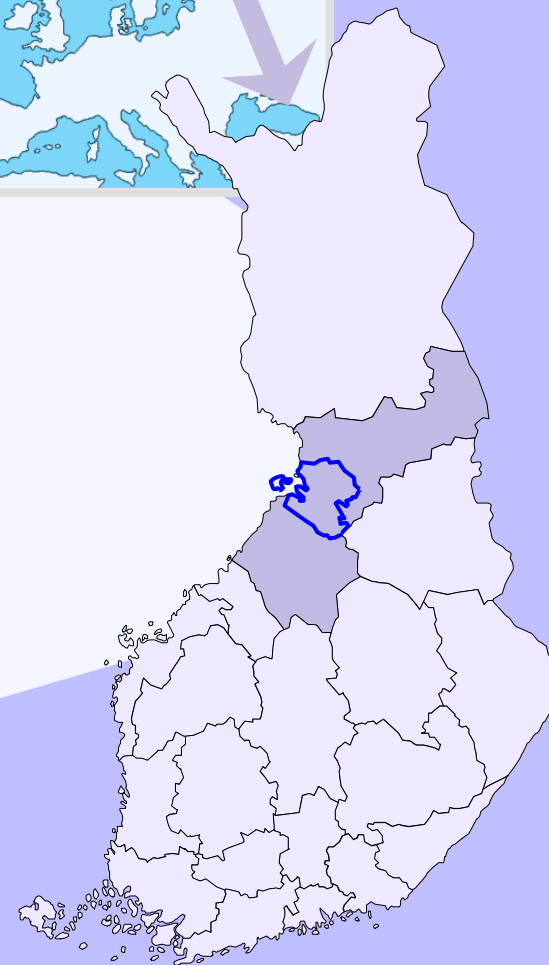
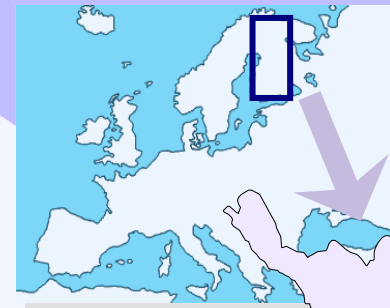
Toimintaympäristö

OULUSEUTU

10 kuntaa

**Hailuoto
Haukipudas
Kempele
Kiiminki
Liminka
Lumijoki
Muhos
Oulu
Oulunsalo
Tyrnävä**

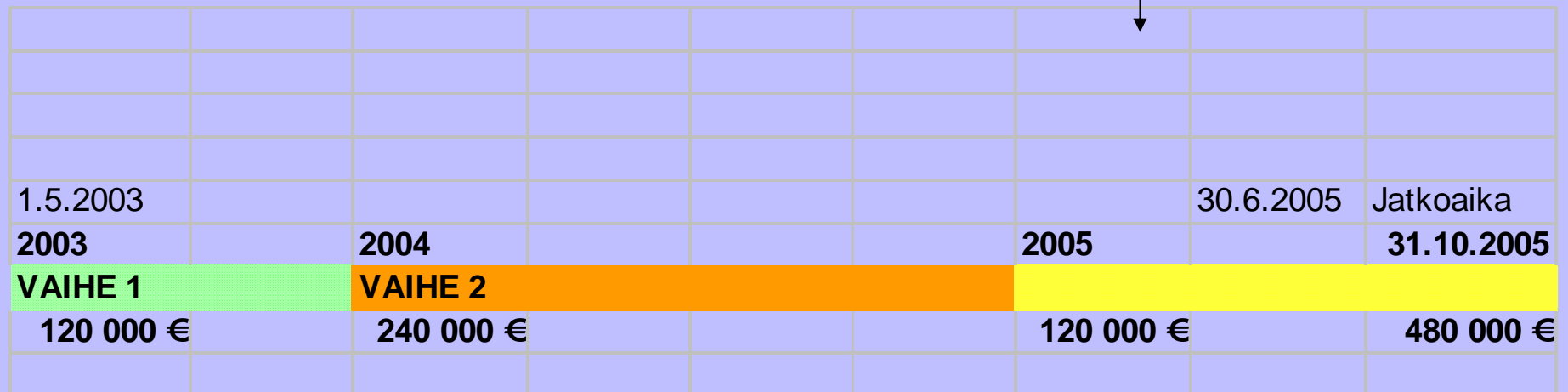

Saumaton hoitoketju hanke
osa kansallista terveyshanketta

Saumaton hoitoketju hankkeen päätavoitteet

- **Sähköinen lähete-palaute ja konsultaatio**
- Yleislääkärikonsulttitoiminta
- Hoitoketjukäsikirjan integrointi prosessiin
- Dokumentoitu, monistettava toimintamalli
- KuntaESKOn käyttöönotto

Aikataulu ja budjetti

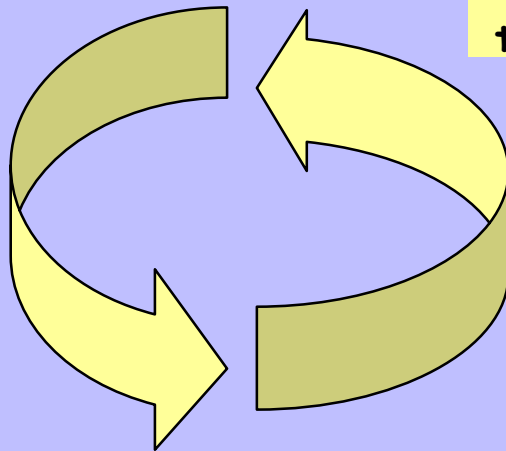
1.5.2003							30.6.2005	Jatkoaika
2003		2004				2005		31.10.2005
VAIHE 1		VAIHE 2						
120 000 €		240 000 €				120 000 €		480 000 €

Oulu 46%, Ppshp 30%, muut kunnat 24%

Etenemisen haasteet ja pullonkaulat

Suurin osa OYS:iin tulevista läheteistä paperi -läheteitä

-kaikki kunnat eivät vielä mukana

Kaikki OYS:n poliklinikat eivät vastaanota e-läheteitä/konsultaatioita

*- laitepula
- koulutuksen puute*

E-lähetettä ei haluta käyttää pth:ssa

*- vaikea muistaa mihin saa lähettää sähköisenä
- koulutuksen puute
- tekniset ongelmat ja puutteet*

Elektronisia epikriisejä ei tule OYS:sta

*- tahtotila puuttuu
- koulutuksen puute*

Miten haasteisiin vastattiin?

PTH:

- ❖ ohjelmistohankintoja
- ❖ toimintamallien suunnittelua
- ❖ koulutusta paikan päällä
- ❖ kertauskoulutusta
- ❖ kirjallisten ohjeiden päivitystä
- ❖ tiedotusta
- ❖ yhteistyötä kuntien välillä

Palkattiin yhteinen toimija OYS:iin ja OUKAan: oikeus toimia 'molemmissa päissä':

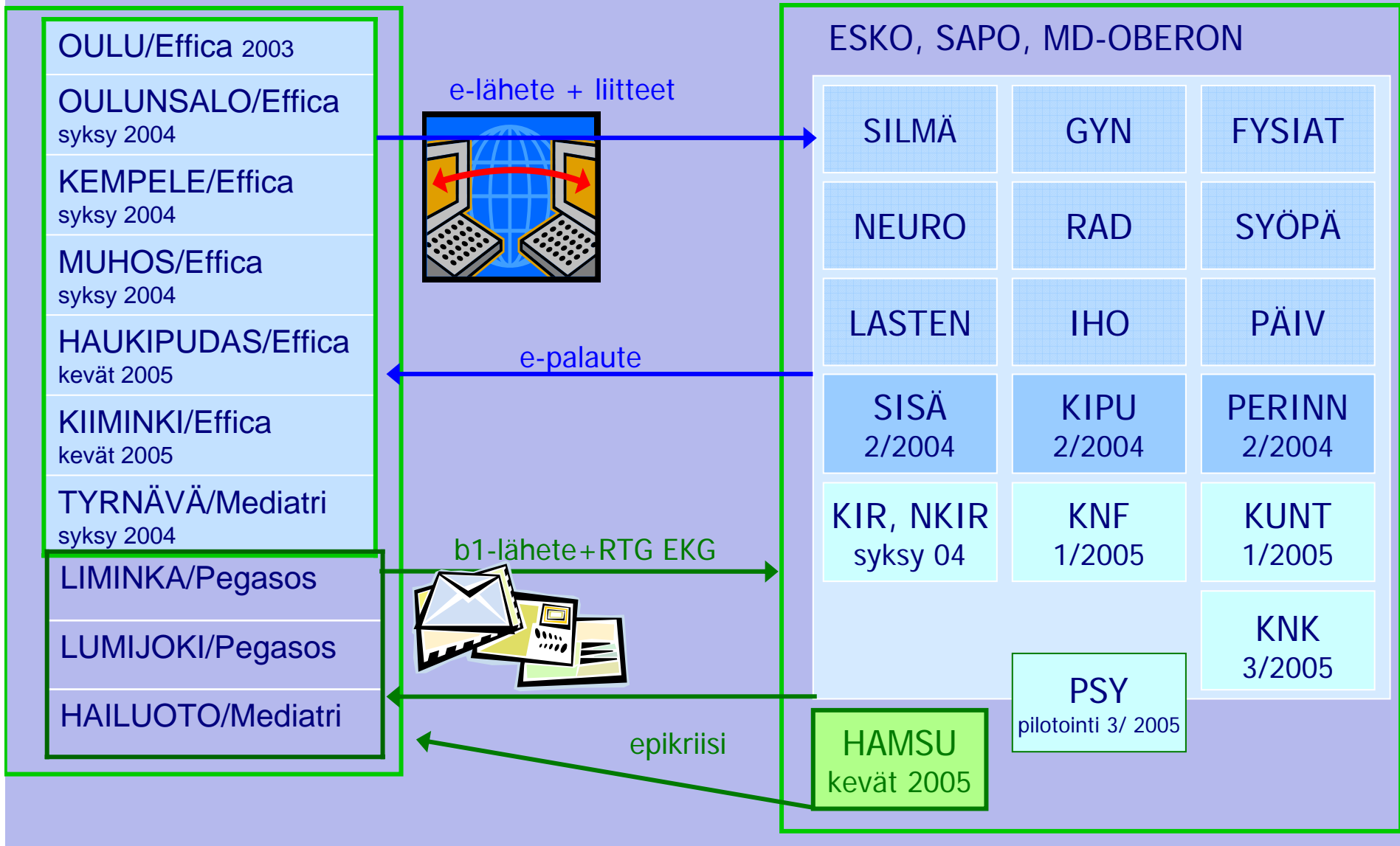
- ❖ *siirrettävän tiedon testaus:*
 - *luotettavuus*
 - *eheys*
 - *käytettävyys*
 - *saatavuus*
- ❖ *'oletuksilta katkaistiin siivet'*
- ❖ *käsitteiden selkiyttäminen*

OYS:

- ❖ laitteistohankintoja
- ❖ toimintamallien suunnittelua
- ❖ koulutusta paikan päällä
- ❖ kirjallisten ohjeiden päivitystä
- ❖ tuotekehitystä
- ❖ testausta
- ❖ tiedotusta
- ❖ mahtikäsky sähköisten epikriisien lähettämisestä

Lähete-palaute -liikenne Ouluseutu/pth - OYS

Eteneminen ja tilanne 3/2005

Tilanne 3/2005 kunnissa

	2003	2004	maalis.05		Lääkärit
Oulu	Lähete-palaute: Kuntaesko		käytössä käytössä	Effica	80
Oulunsalo	Lähete-palaute Kuntaesko		käytössä käytössä	Effica	6
Kempele	Lähete-palaute Kuntaesko		käytössä käytössä	Effica	11
Haukipudas	Lähete-palaute Kuntaesko	verkkotyöt	käytössä käytössä	Effica	15
Kiiminki	Lähete-palaute Kuntaesko	verkkotyöt, HL7-labrat	käytössä käytössä	Effica	7
Liminka	Lähete-palaute Kuntaesko	verkkotyöt ym, suojattu yhteys		Pegasos	7
Lumijoki	Lähete-palaute Kuntaesko	verkkotyöt ym, suojattu yhteys		Pegasos	
Muhos	Lähete-palaute Kuntaesko	suojattu yhteys	käytössä käytössä	Effica	5
Tyrnävä	Lähete-palaute Kuntaesko	verkkotyöt ym.	käytössä käyttöönotto maaliskuussa 2005	Mediatri	3
Hailuoto	Lähete-palaute Kuntaesko	suojattu yhteys ym.		Mediatri	

Tilanne 3/2005 OYS:ssa

E-lähetete

- Tilanne 3/2005: suurin osa OYS:n klinikoista vastaanottaa e-läheteteitä
- Suunnitelma kevät 2005 (loputkin klinikat):
 - Psykiatrian klinikka vaiheittain maalis-huhtikuu 2005
 - Hammas- ja suusairaudet: huhti-toukokuu 2005

E-palaute

- Tilanne 3/2005: suurin osa OYS:n klinikoista lähettää hoitopalautteet sähköisesti (osalla toimipisteistä on käytössä sähköinen allekirjoitus)
- Tavoite 30.6.2005 mennessä: kaikki hoitopalautteet lähtevät OYS:sta sähköisesti niihin kuntiin, joissa niiden vastaanotto on mahdollista.

Muutoksen seuranta-keinot ja tarkistuspisteet

- Palaverikäytännöt
- Paikan päällä 'vierailut'
- Kyselyt (OUKA, OYS)
- Tilastot
- Lähetteen kulun seuranta-tutkimus (paperi ja sähköinen)
- Ulkopuolinen arvioija (Haukipudas, OUKA, OYS)

OUKAn lääkäreiden käsitykset sähköisestä tiedonsiirrosta

Lähetete

- + nopea, varma, vähentää paperityötä
- + kätevä, voi käyttää kopioi-liitä –toimintoa lähetettä tehdessä
- + mahdollisuus seurata lähetteen etenemistä
- + tiedot pysyvät tallessa ja ovat aina tarvittaessa saatavilla
- paperitulosteista pitäisi päästä eroon
- osaamattomuutta sekä lähettävässä että vastaanottavassa päässä
- teknisiä ongelmia

Hoitopalaute

- + erittäin hyvä, nopeuttaa ja helpottaa jatkohoitoa
- + vastaus tulee viesteihin (omalääkäri)
- + sähköinen palaute => ei tarvitse erikseen kirjata YLE-lehdelle
- + epikriisi näkyvä Efficassa
- palautteen ja jatkohoito-ohjeiden pitäisi tulla myös lähettäjän viesteihin
- hankala lukea, teksti liian kapealla alueella
- kiireelliset pitäisi merkitä !-merkillä

Konsultointi

- + nopea, kiireellisissä tapauksissa puhelin kuitenkin paras
- + sisältö yleensä erittäin hyvä

Uusintakysely Oulun kaupungin terveyskeskuksessa työskenteleville lääkäreille helmikuussa 2005 (edellinen kysely toteutettiin vuosi aikaisemmin)

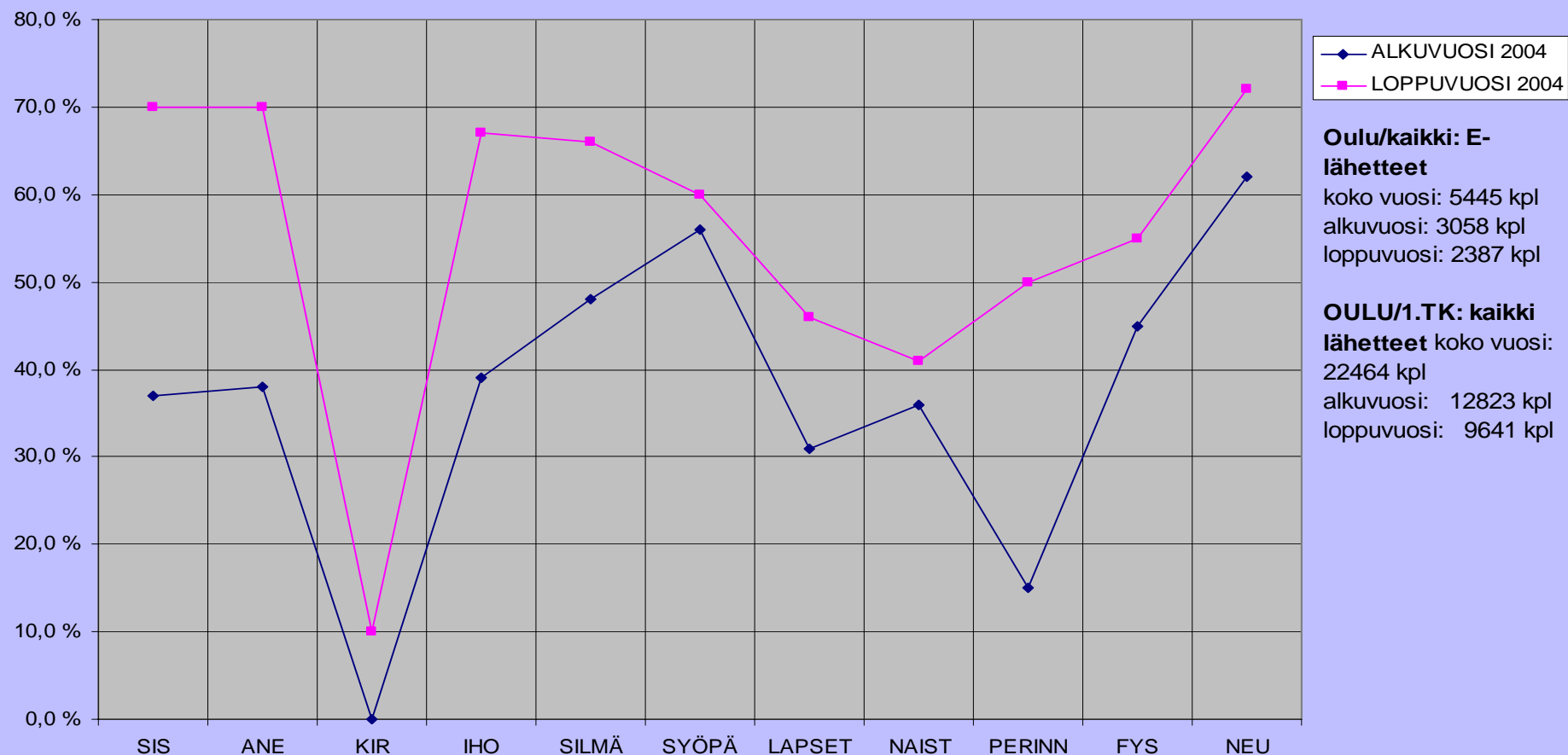
Kirurgien käsityksiä sähköisestä tiedonsiirrosta

Näppärä, nopea, helppo käyttää.
...suurin etu on, kun voi lukea missä vaan. Nyt ei tule enää sekuntiakaan joutoaikaa. Salissakin leikkauksen alun viivästyessä voi sanelukopissa lukea lähetteitä!

Tekstin asetteluun läheteellä kaipaisi parannusta ...määräyslokero heti lähetetekstin jälkeen, jotta näkyvät näytöllä yhtä aikaa.
- kaksi päällekkäistä toimintamallia (osa läheteistä tulee paperisina ja osa sähköisinä) on työlästä.

Mikä muuttui lähetteiden osalta?

E-lähetteiden osuus

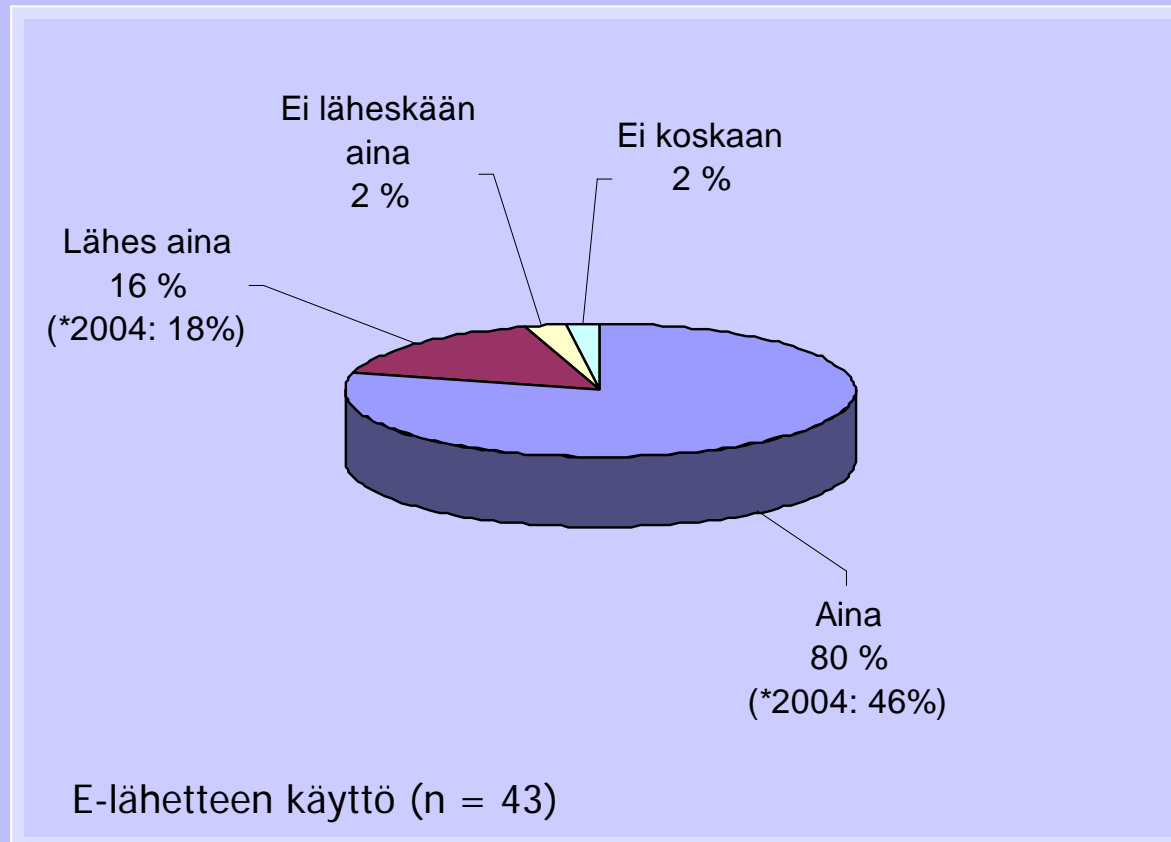
Oulu/kaikki: E-lähetteet

koko vuosi: 5445 kpl
alkuvuosi: 3058 kpl
loppuvuosi: 2387 kpl

OULU/1.TK: kaikki lähetteet koko vuosi: 22464 kpl
alkuvuosi: 12823 kpl
loppuvuosi: 9641 kpl

Mikä muuttui lähetteiden osalta?

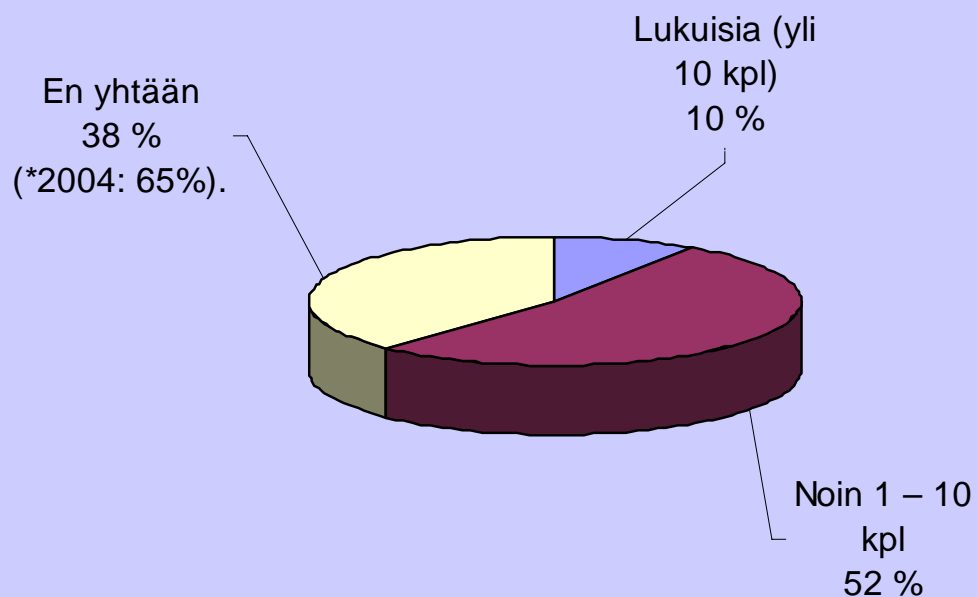
E-lähetteen käyttö

Uusintakysely Oulun kaupungin terveyskeskuksessa työskenteleville lääkäreille helmikuussa 2005 (edellinen kysely toteutettiin vuosi aikaisemmin)*

Mikä muuttui lähetteiden osalta?

E-konsultaatioiden määrä

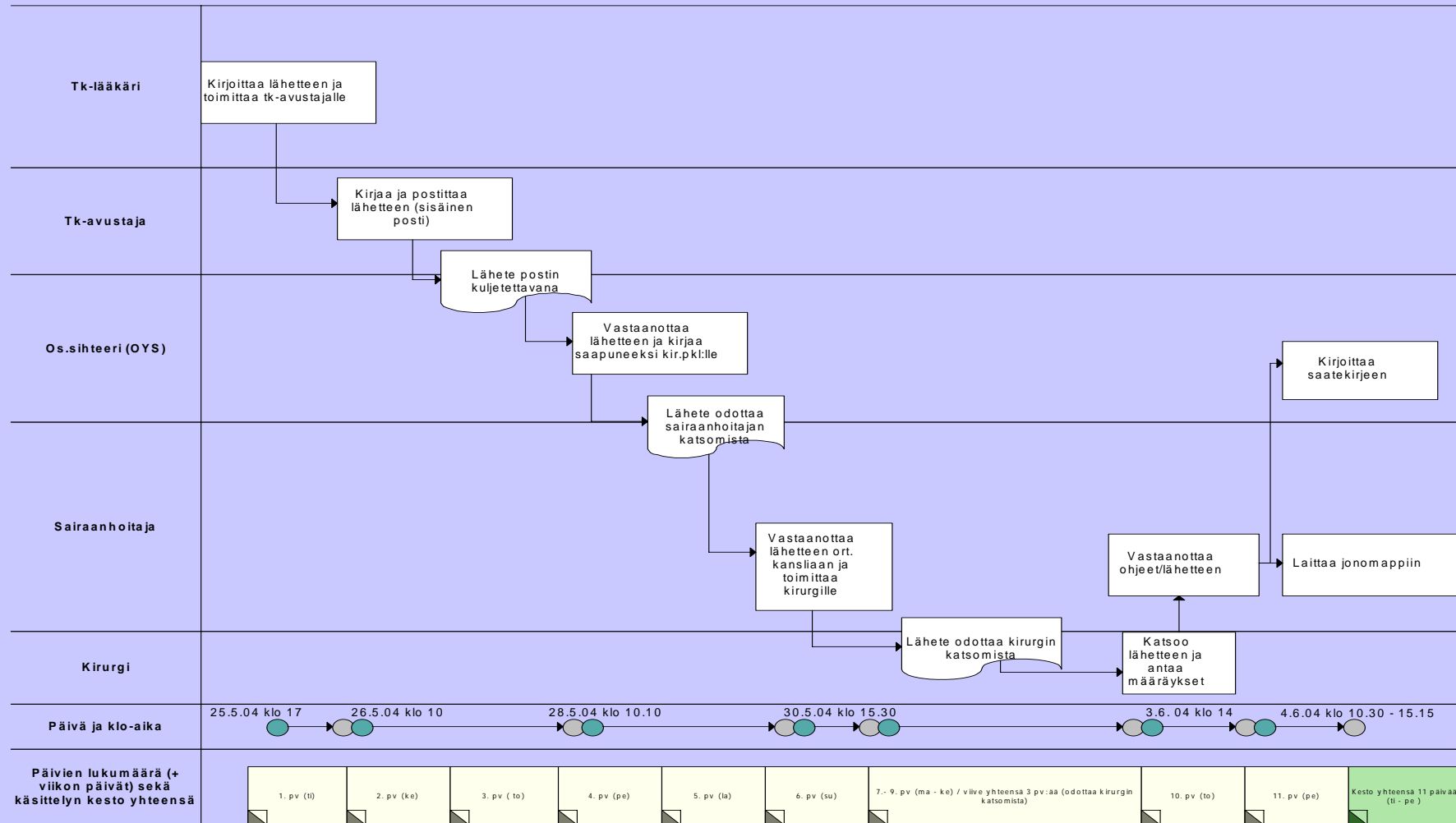

OYS:iin tehtyjen konsultaatioiden määrä henkilöä kohti (n =42)

Uusintakysely Oulun kaupungin terveystieteiden osastolla työskenteleville lääkäreille helmikuussa 2005 (edellinen kysely toteutettiin vuosi aikaisemmin)*

Mikä muuttui lähetteiden osalta?

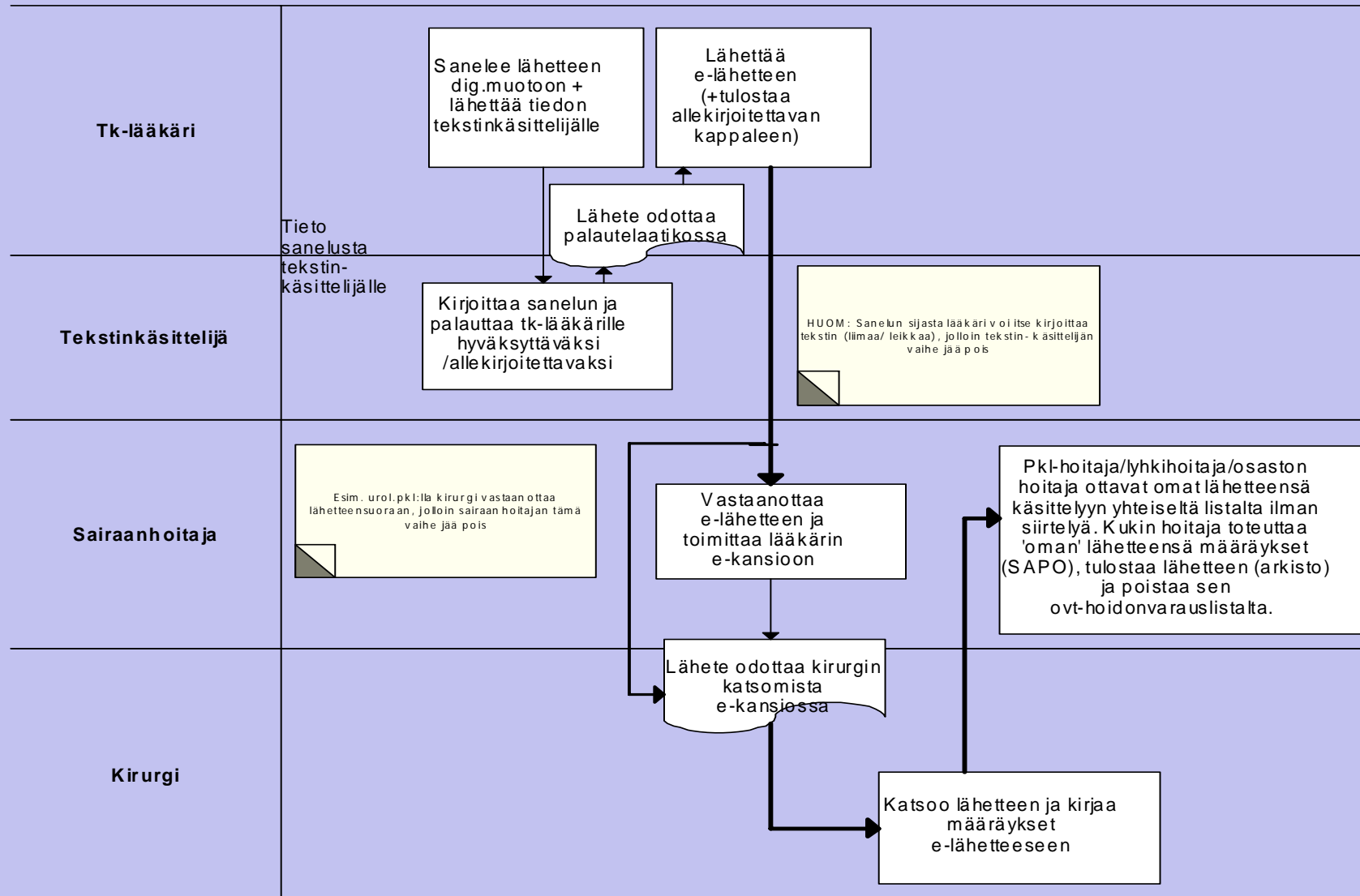
Lähetteen käsittely

Paperilähetteen kulun seurantalutkimus syksy 2004 (n = 7)

Mikä muuttui lähetteiden osalta?

Lähetteen käsittely

Sähköisen lähetteen kulun seurantatutkimus tammi-helmikuu 2005 (n = 8)

Mikä muuttui lähetteiden osalta?

Lähetteen käsittely

Seuraavat vaiheet jäivät pois:

Perusterveydenhuolto:

- lähetteen kirjaaminen ja postitus (tk-avustaja)

OYS:

- lähetteen vastaanotto ja tietojen kirjaaminen SAPOon (os.sihteeri)
- lähetteen siirto hoitajalle (os.sihteeri)
- katsottujen lähetteiden kuljettaminen lyhkiin/os:lle ajan- tai hoidonvarausta varten (pkl:n hoitaja)

Lisäksi jos lähete palautetaan/käännetään takaisin perusterveydenhuoltoon omalääkärille/erikoislääkärille, jäävät

ainakin seuraavat vaiheet pois sähköisessä tiedonkulussa:

- palautettavan lähetteen postitus (OYS)
- saapuvan palautetun lähetteen käsittely ja edelleen välittäminen (TK)
- lähetteen skannaus
- saapuvan lähetteen kirjaaminen järjestelmään (OKS)

Sähköisen ja paperilähetteen kulun vertailua

Mikä muuttui lähetteiden osalta?

Lähetteen käsittely

Muut hyödyt:

Sähköinen lähete kirjautuu osaksi OYS:n sähköistä kertomusta (ESKO), jolloin se on lääkäreiden ja tarvittaessa muunkin henkilökunnan nähtävillä kaikilta työasemilta ja sitä voidaan hyödyntää esimerkiksi passitusten ja epikriisien kirjoittamisessa (copy/paste).

Perusterveydenhuollossa omalääkäri/lähettävä lääkäri/hoitaja saa vastaanottokuittauksen, kun lähete hyväksytään erikoissairaanhoidossa. Lisäksi lähettävässä päässä voidaan KuntaEskon kautta seurata lähetteen etenemistä ja tarvittaessa potilaan luvalla tarkastella/lukea potilaan kertomustekstejä ja tutkimustuloksia.

Sähköisen ja paperilähetteen kulun vertailua

Mikä ei muuttunut lähetteiden osalta?

Lähetteen käsittelyyn kuluva aika ja viiveet

Sähköinen lähete nopeuttaa lähetteen kulkua minimissään postin kulkuun käytetyn ajan verran, joka vaihteli seurantalähetteisä yhdestä kahteen kokonaiseen päivään.

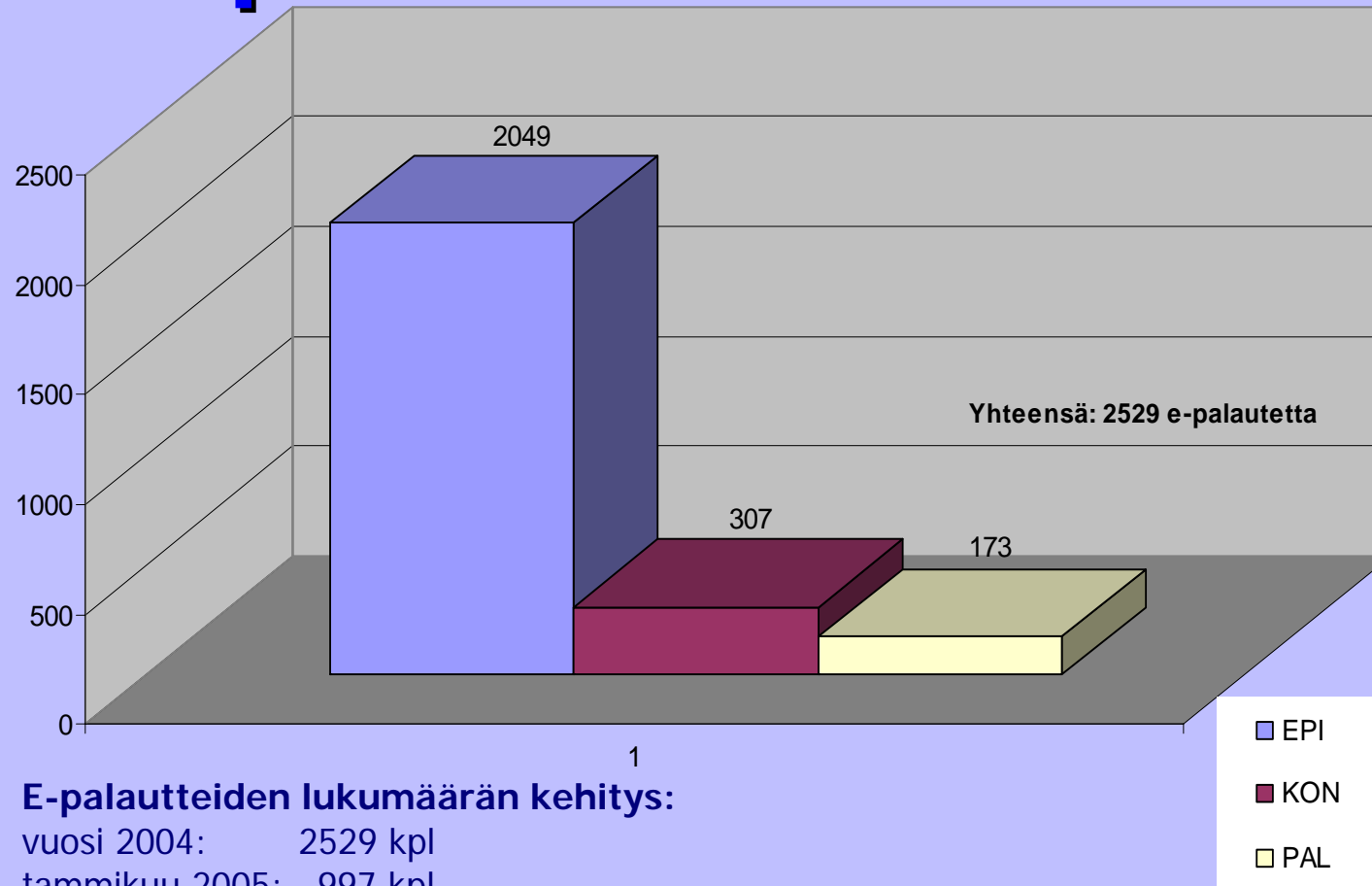
Lähettävän lääkärin arvioimalla kiireellisyydellä oli enemmän merkitystä sähköisen lähetteen käsittelyn kokonaiskestoon kuin mitä paperilähetteellä oli.

Seuranta-aineiston perusteella ei saatu vahvistusta oletukselle, että sähköinen tiedonkulku nopeuttaa lähetteen käsittelyprosessia ja vähentää siinä esiintyviä viiveitä. Ainoastaan kiireellisten lähetteiden käsittely näytti nopeutuvan.

Sähköisen ja paperilähetteen kulun vertailua

Mikä muuttui palautteiden osalta?

E-palautteiden määrä

E-palautteiden lukumäärän kehitys:

vuosi 2004: 2529 kpl

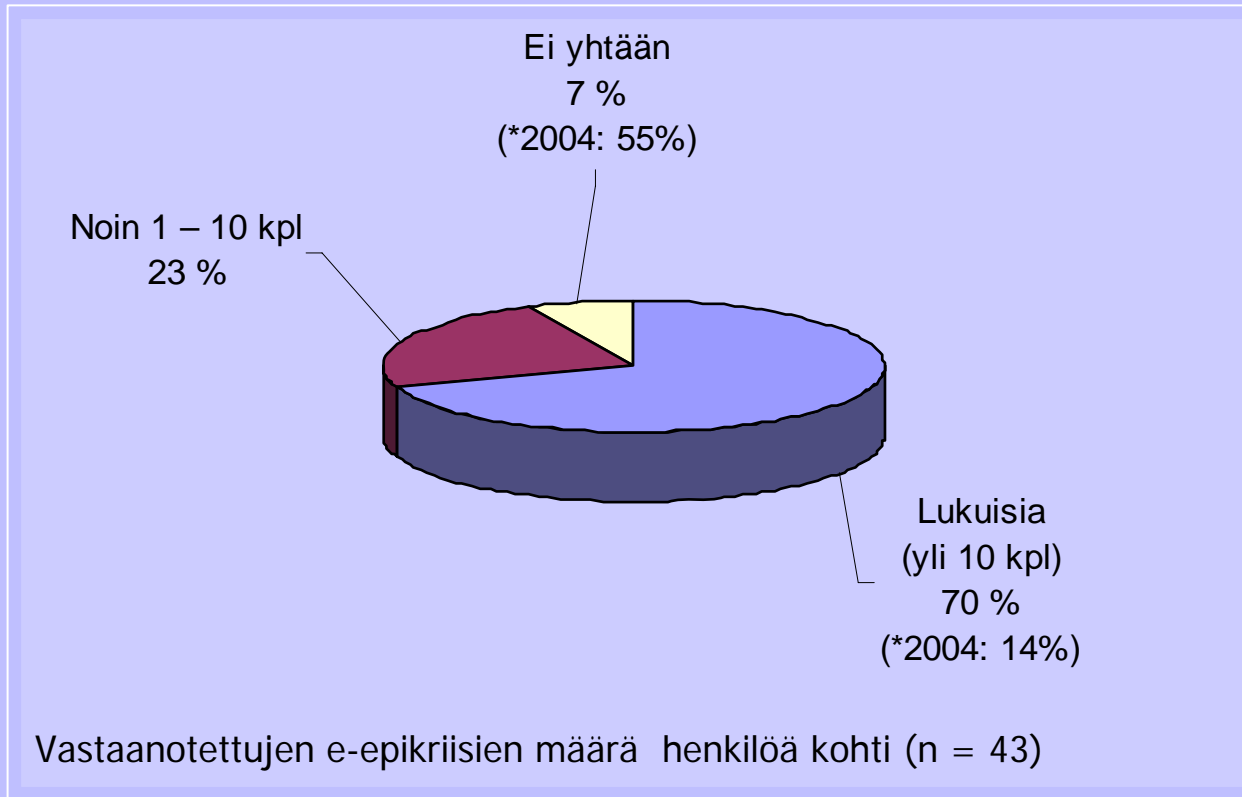
tammikuu 2005: 997 kpl

helmikuu 2005: 1466 kpl

Huom. E-palautteiden lkm elokuun 2004 alkuun mennessä yhteensä vain n. 100 kpl!

Mikä muuttui palautteiden osalta?

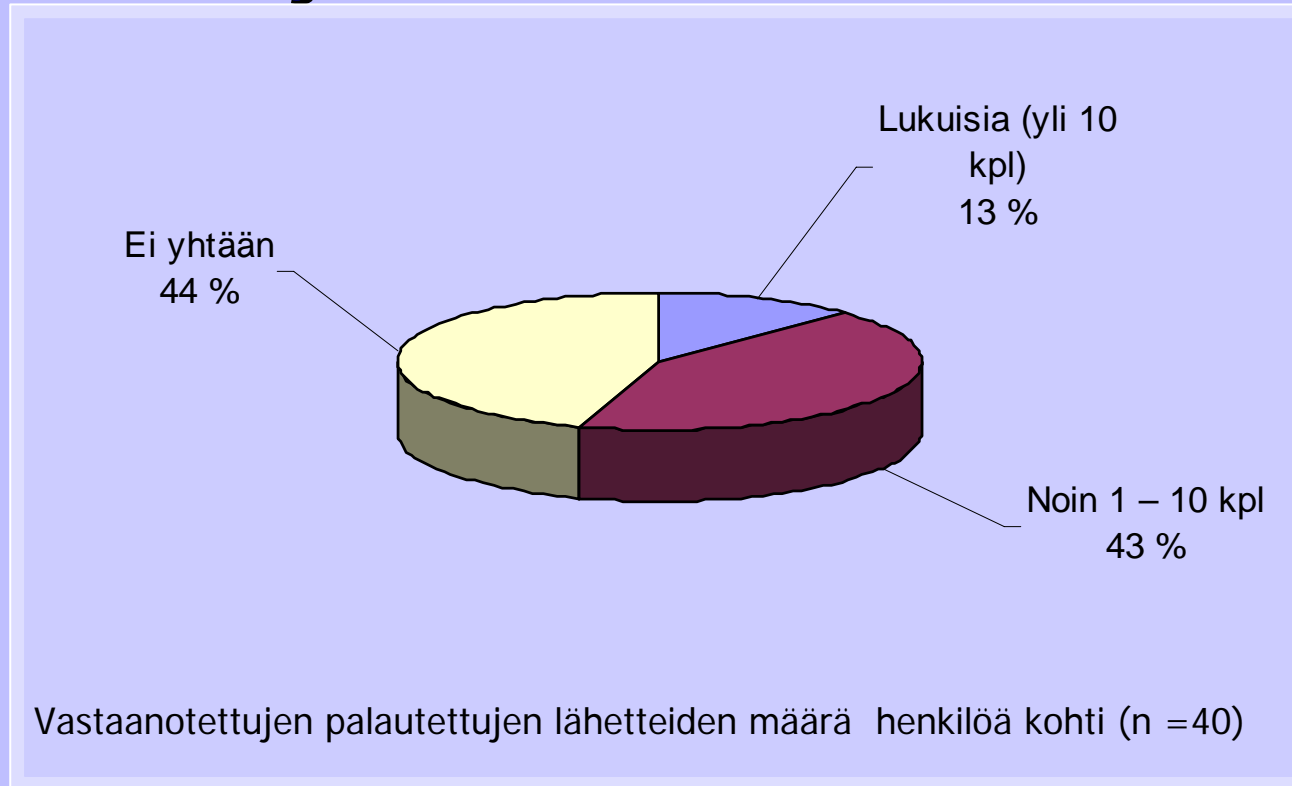
E-epikriisien määrä

Uusintakysely Oulun kaupungin terveyskeskuksessa työskenteleville lääkäreille helmikuussa 2005 (edellinen kysely toteutettiin vuosi aikaisemmin)*

Mikä muuttui palautteiden osalta?

Palautettujen e-lähetteiden määrä

Uusintakysely Oulun kaupungin terveyskeskuksessa työskenteleville lääkäreille helmikuussa 2005 (edellinen kysely toteutettiin vuosi aikaisemmin)*

Summasummarum

Tieto on käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta.

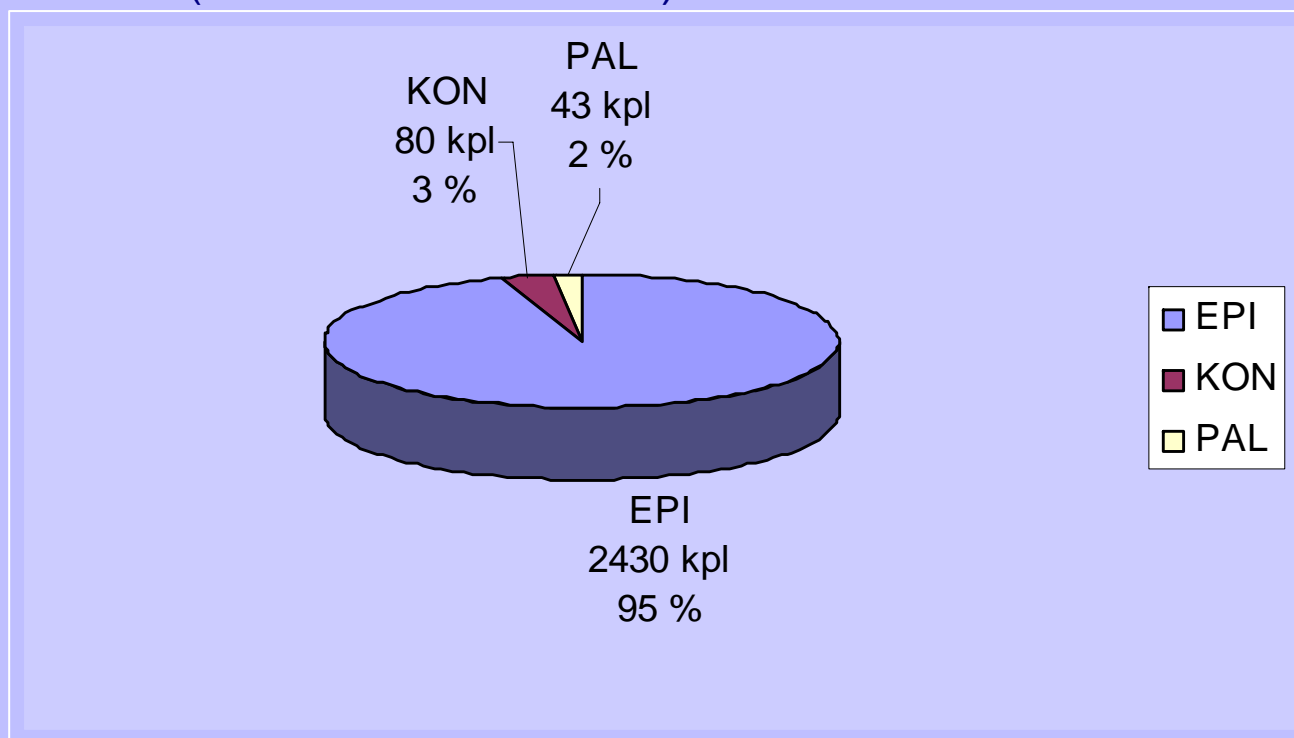
Uusi teknologia tarjoaa lähetteen käsittelyyn toimintoja, jotka eivät paperimaailmassa ole olleet järkeviä: esimerkiksi lähetteen sähköinen palauttaminen tai muuttaminen konsultaatiovastaukseksi ovat tietyissä tilanteissa oiva apuväline tiedottamiselle erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon.

Sähköisellä konsultaatiolla voidaan korvata jopa poliklinikkakäyntejä tai ainakin vähentää spontaaneja puhelinyhteydenottoja, jotka yleensä hoidetaan muun työn ohessa.

Sähköisen konsultaation täysipainoinen käyttöönotto edellyttää kuitenkin työn suunnittelua ja konsultaatioihin käytettävän ajan huomiointia työohjelmissa.

Summasummarum

Sähköinen konsultaatiokäytäntö ja läheteiden palauttaminen eivät ole ainakaan vielä toistaiseksi lisääntyneet merkittävästi OYS:n ja Oulun kaupungin välisessä tiedonsiirrossa (tammi-helmikuu 2005)

Tulevaisuudessa jää nähtäväksi, miten esimerkiksi hoitotakuun voimaantulo 1.3.2005 vaikuttaa näihin suhteisiin.

KIITOS!

*Lisätietoa hankkeesta Saumaton hoitoketju
hankkeen kotisivuilta osoitteesta:*

<http://www.oulu.ouka.fi/sote/lahetepalaute/index.htm>